

İŞKUR Destekleri

TÜRKİYE İŞ KURUMU (İŞKUR) DESTEKLERİ

Türkiye İş Kurumu, ülkede istihdamın korunması, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve işsizliğin önlenmesi faaliyetlerine yardımcı olmakta ve işsizlik sigortası hizmetlerini yürütmektedir. 2003 yılında yayınlanan yeni kuruluş kanunu ile birlikte;

- kurum, görev alanı genişletilerek klasik iş ve işçi bulma hizmetlerinin yanı sıra, aktif ve pasif işgücü politikalarını uygulayabilecek bir yapıya kavuşturulmuş,
- katılımcı ve sosyal diyaloga açık bir örgütlenme modeli benimsenerek; Türkiye'nin istihdam politikasının oluşturulmasına yardımcı olmak üzere, Sosyal tarafların çoğunlukta olduğu, kamu ve üniversite temsilcilerinin de yer aldığı bir Genel Kurul oluşturulmuş,
- kurumun, en yüksek yönetim, karar, yetki ve sorumluluk taşıyan organı olarak, işçi, işveren ve esnaf ve sanatkarlar temsilcilerinin de içinde bulunduğu Yönetim Kurulu oluşturulmuş,
- illerde, bölgesel kalkınmada yerel inisiyatifi geliştirmek ve yerel istihdam politikalarını belirlemek üzere İl İstihdam Kurulları oluşturulmuş,
- yurtiçi ve yurtdışı iş ve işçi bulma faaliyetlerinde bulunmak üzere, Özel İstihdam Bürolarının kurulmasına izin verilerek, Kurumun bu alandaki tekel yetkisi kaldırılmış,
- illerde etkin hizmet verebilmek amacıyla, Bölge Müdürlükleri kaldırılarak İl Müdürlükleri oluşturulmuş,
- kurumun görevlerini etkin bir şekilde yerine getirebilmesi amacıyla, nitelikli personel istihdamını sağlamak üzere kariyer meslek olarak İstihdam ve Meslek Uzmanlığı ihdas edilmiştir.

2) DESTEKLER VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

Kurumun gerek iş arayan gerekse işverenler kanadında çeşitli destek ve danışmanlık uygulamaları mevcuttur.

a) İş Arayanlar İçin Destek ve Danışmanlık Hizmetleri

i) İş Arama

Kamu Kurumları veya Özel Sektör Firmalarında işçi statüsüyle çalışmak üzere iş arayanlar, ister İnternet Şubesi (<http://www.iskur.gov.tr>) isterse en yakın İŞKUR İl Müdürlüğü aracılığıyla sisteme üye olup, özgeçmişlerini kayıt ettikten sonra yine İnternet Şubesini kullanarak;

1. Kişisel bilgileriyle eşleşen iş ilanlarına doğrudan ulaşabilirler,
2. Çeşitli kriterler girerek yurtiçi iş ilanlarını arayabilir, kişisel bilgileriyle eşleşebilen ilanlara başvurabilirler,
3. Çeşitli kriterler girerek yurtdışı iş ilanlarını arayabilir, yurtdışındaki işyerlerine işgücü sevk etmek isteyen işverenlerin iletişim bilgilerine ulaşarak kendileriyle doğrudan temasa geçebilirler,

4. Bilgi sahibi olmak istedikleri memur ilanları vb. gibi yukarıdaki kapsamın dışında kalan diğer iş ilanlarına ulaşabilirler.

ii) Kurs Arama

Kurum koordinasyonunda düzenlenmiş çeşitli kurslara internet sitesi üzerinden araştırılarak kayıt yaptırılmaktadır.

Herhangi bir mesleği olmayan özürllülere ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerine uygun mesleklerde bilgi ve beceri kazandırmak ve bu suretle işe yerleştirilmelerini veya bağımsız çalışmalarını sağlamak amacıyla mesleki eğitim kursları düzenlenmektedir.

Hükümlülere yönelik işgücü yetiştirme kursları düzenlenmektedir. Ayrıca Adalet Bakanlığı ve sivil toplum kuruluşlarıyla yapılan işbirliği sonucunda, Cezaevlerinde bulunan ve tahliyelerine az süre kalan hükümlülere bir meslek edindirecek tahliye olduktan sonra istihdam edilmelerini kolaylaştırmak amacıyla da işgücü yetiştirme kursları düzenlenmektedir.

Hizmet satın alınarak düzenlenen İşgücü Yetiştirme, Geliştirme kurslarında;

- Kursiyerlere Yapılan Zaruri Ödemeler
- Kişi başı hizmet bedeli
- Kısa vadeli iş kazası ve Meslek Hastalığı Prim Giderleri karşılanmaktadır.

İşgücü yetiştirme kurslarına katılacaklarda aranan şartlar:

- 15 yaşından gün almış olmak,
- En az ilkokul mezunu olmak (16/8/1997 tarihinden önce ilkokulu bitirmiş olanlar ilköğretim mezunu olarak değerlendirilecektir.)
- Yetiştirilecekleri mesleğe uygun özelliklere sahip olmak,
- İşverenin aradığı özel şartları taşımak,
- Açık işsiz durumunda olmak,

iii) İş Başı Eğitim

İşsizlerin işbaşında eğitilmesini amaçlayan programlardır. İşbaşı Eğitim Programlarının

Süresi azami 6 ay ve haftalık en fazla 40 saattir.

İşbaşı Eğitim Programlarından Yaralanma Şartları:

- Kuruma kayıtlı işsiz olmak,
- Öğrenci olmamak,
- 15 yaşını tamamlamış olmak,

İşbaşı Eğitim Programlarında Karşılanabilecek Giderler:

- Kursiyer zaruri gideri
- İş Kazası ve Meslek Hastalığı Primi
- Genel Sağlık Sigortası Primi

iv) İşsizlik Sigortası

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa göre, işsizlik sigortası kapsamında bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybedenler; hizmet akdinin feshinden önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış olmak kaydıyla son üç yıl içinde en az 600 gün süre ile işsizlik sigortası primi ödemiş olmak ve hizmet akdinin feshinden sonraki 30 gün içinde en yakın İŞKUR

birimine şahsen ya da elektronik ortamda www.iskur.gov.tr portalı üzerinden başvurarak iş almaya hazır olduğunu bildirmek koşulu ile işsizlik sigortası hizmetlerinden yararlandırılmaktadır. Mücbir sebepler dışında 30 gün içerisinde başvurulmaması halinde, başvuruda gecikilen süre, toplam hak sahipliği süresinden düşülmektedir.

Sigortalı işsizlere Kanunda belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, İŞKUR tarafından aşağıda belirtilen ödemeler yapılmakta ve hizmetler sağlanmaktadır;

- 5510 sayılı Kanun gereği genel sağlık sigortası primlerinin ödenmesi,
- İşsizlik ödeneğinin verilmesi,
- Yeni bir iş bulma,
- Meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi verilmesi. Hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde;
 - 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 180 gün,
- 900 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün,
- 1080 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün, süre ile işsizlik ödeneği (kanunda yer alan diğer şartları taşınması kaydıyla) verilmektedir.

Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde kırkı olarak hesaplanmaktadır. Bu şekilde hesaplanan işsizlik ödeneği miktarı, 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre onaltı yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde seksenini geçmemektedir.

5510 sayılı Kanun gereğince, işsizlik ödeneği alanlar genel sağlık sigortası kapsamına alınmış olup bakmakla yükümlü olduğu kişiler de genel sağlık sigortalısı kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlanabileceklerdir.

v) **Danışmanlık**

İş ve meslek danışmanlığı faaliyeti, iş ve meslek seçme aşamasında bulunan, meslek eğitimine başlayacak olan gençlere meslek danışmanlığı boyutunda, ilk kez çalışma hayatına atılacak olanlara, uzun süreli işsizlere, işsizlik sigortası ödeneği alan işsizlere, meslek edinmek, meslek değiştirmek, mesleğinde ilerlemek isteyen yetişkinlere ise iş danışmanlığı boyutunda bireysel ve gruplar halinde görüşmeler yapılarak, onların meslek ve iş seçiminin önemi konusunda bilinçlenmelerine, işyerleri, meslekler ve eğitim olanakları hakkında bilgi sahibi olmalarına ve kendilerini tanımalarına yardımcı olmaktadır.

İş danışmanlığı kapsamında Kuruma başvuran ve iş arayan işsizlere, mesleki eğitim merkezi, meslek lisesi, meslek yüksekokulu ve üniversite son sınıf öğrencileri ile askerlik görevini tamamlamak üzere olan er ve erbaşlara iş arama, iş bulma ve işi elde tutma, işverenle görüşme, özgeçmiş hazırlama konularında yardımcı olmak üzere iş arama becerileri geliştirme eğitimi verilmektedir. İş ve meslek danışmanlığı hizmetleri tüm İŞKUR İl/Hizmet Merkezimizde verilmektedir.

vi) **Girişimcilik**

Kuruma kayıtlı işsizlere yönelik olarak kendi işlerini kurmalarına yardımcı olmak amacıyla uygulanan programlardır. Girişimcilik programlarının uygulaması "Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ile Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) arasındaki Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi (UGE) İşbirliği Protokolünde" belirlenen esaslar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Eğitim programı bitiminde, katılımcılara Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi Katılım Belgesi verilir. Bu belge, KOSGEB Yeni Girişimci Desteğine başvuruda kullanılacak bir belge niteliğindedir.

Girişimcilik programının süresi

60 saat ana modül ve azami 12 saate kadar destek modül ve ilgili modülün atölye çalışması şeklindedir.

Girişimcilik Programından Yararlanma Şartları

- Kuruma kayıtlı işsiz olmak(emekli olanlar hariç)

- 18 yaşını tamamlamış olmak
- Daha önce Kurumca düzenlenen girişimcilik eğitimine katılmamış olmak

Girişimcilik Programlarında Karşılanaabilecek Giderler

- Kursiyer zaruri gideri
- İş kazası ve meslek hastalığı sigorta prim
- Genel Sağlık Sigortası primi

vii) Toplum Yararına Çalışma Programı (TYÇP)

TYÇP, işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde işsizlerin kısa süreli istihdam ve eğitimini amaçlayan, doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesini sağlayan programlardır. Bu faaliyetler, genellikle ekonomik kriz, özelleştirme, ekonomik yapılanma, doğal afetler ve işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde Kuruma kayıtlı işsizlerin, çalışma yaşamından uzun süre ayrı kalarak maddi sıkıntıya düşmelerini önlemek, çalışma alışkanlık ve disiplinlerini yitirmemelerini, kısa süreli istihdam ve eğitimlerini sağlamak için yürütülürler.

Toplum Yararına Çalışma Programlarının Süresi:

TYÇP'den yararlanma süresi bir yıl içinde dokuz aydan fazla olamaz. TYÇP'nin aynı kurum/kuruluş ile yeniden düzenlenmesi halinde, işbirliği yapılan kurum/kuruluşun olumlu görüşü ve il müdürlüğünün onayı ile katılımcılar TYÇP'den tekrar yararlanabilir.

Programlara Katılma Şartları

- Kuruma kayıtlı işsiz olmak,
- 18 yaşını tamamlamış olmak,
- Emekli, malul, dul ve yetim aylığı almamak,

Program Çerçevesinde Karşılanaabilecek Giderler

- Asgari ücret,
- Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigorta Primleri.

b) İş Verenler İçin

i) Eleman Arama

Kamu Eleman Arama

Eleman arayan Kamu Kurumu işgücü istemlerini Kurumun İnternet portalına üye olmak suretiyle doğrudan sisteme kayıt ederek karşılayabilecekleri gibi Kuruma her türlü iletişim kanallarını/araçlarını kullanmak suretiyle ileterek istediği özellikte işgücü için İşkur' ilan verebilir veya İşkur'a kayıtlı profiller arasından seçim yapabilir.

Özel Sektör Eleman Arama

Özel Sektöre firmaları işgücü istemlerini İşkur'un İnternet portalına üye olmak suretiyle doğrudan sisteme kayıt ederek karşılayabilecekleri gibi Kuruma her türlü iletişim kanallarını/araçlarını kullanmak suretiyle ileterek istediği özellikte işgücü için İşkur' ilan verebilir veya İşkur'a kayıtlı profiller arasından seçim yapabilir.

ii) Yurt Dışı İstihdam

Yurtdışı işlemleri; Türk ve yabancı firmaların yurtdışındaki işlerinde çalıştırmak amacıyla verdikleri işgücü istemlerinin karşılanmasını; yurtdışında çalışmak için başvuran iş arayanların işlemlerinin yerine getirilmesini; firmaların işgücü ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için ilan izninin verilmesini; özel istihdam bürolarının yurtdışı istihdam hizmetlerinin düzenlenmesine ilişkin işlemlerini; yurtdışı hizmet akitlerinin düzenlenmesi ve onaylanmasını; işçi ve işçi ailelerinin pasaport işlemlerini kapsar.

iii) Kurs

İşverene Yönelik Kurs / Program Düzenleme Hizmetleri

İşbirliği Yapılacak/Hizmet Satın Alınacak Kurumlar ve Kuruluşlar

1- İşgücü eğitimi hizmetlerinin yürütülmesinde işbirliği yapılabilecek veya hizmet satın alınabilecek hizmet sağlayıcılar şunlardır:

a - Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim ve öğretim kurumları,

b - Üniversiteler,

c - 14/06/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa ve 08/02/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa dayanılarak kurulan özel öğretim kurumları ve özel eğitim işletmeleri,

ç - Özel sektör işyerleri

d - Eğitim için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen standartlarda mülkiyeti kendine ait mekân ve donanıma - teklif verdiği tarihte- sahip vakıflar, dernekler, meslek odaları ve birlikleri ile sendikalar,

e - Kamu kurum ve kuruluşları, döner sermayeli kuruluşlar, özel kanunla kurulan banka ve kuruluşlar ile bunlara bağlı işyerleri.

2- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim ve öğretim kurumları ile düzenlenecek kurslarda

Hizmet Alımı yöntemi kullanılmayıp, sadece işbirliği yöntemi kullanılacaktır.

Kurslarda Karşılanabilecek Giderler

Kurs için gerekli olan temrin malzemesi, eğitici, iş danışmanlığı, kurs yeri ve mesleki rehabilitasyon giderleri ve yüklenici kârını içeren birim maliyet aylık hak edişler halinde hizmet sağlayıcıya ödenir.

Girişimcilik Programlarında Karşılanabilecek Giderler

Eğitime katılacak her bir katılımcı başına belirlenen ders saat ücreti üzerinden hesaplanan eğitim gideri ödenir.

iv) Kısa Çalışma Ödeneği

Üç ayı geçmemek üzere; işyerinde uygulanan çalışma süresinin, işyerinin tamamında veya bir bölümünde geçici olarak en az üçte bir oranında azaltılması veya süreklilik koşulu aranmaksızın en az dört hafta süreyle faaliyetin tamamen veya kısmen durdurulması kısa çalışma olarak tanımlanmıştır.

Genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz ya da zorlayıcı sebeplerle işyerinde uygulanan çalışma süresini işyerinin tamamında veya bir bölümünde geçici olarak en az üçte bir oranında azaltan veya süreklilik koşulu aranmaksızın en az dört hafta süreyle faaliyetini tamamen veya kısmen durduran işveren Türkiye İş Kurumu'nun ilgili birimine, varsa toplu iş sözleşmesi tarafı sendikaya yazılı bildirimde bulunur. Ayrıca bu durum, işyerinde ilan edilmek suretiyle işçilere duyurulur.

Kısa Çalışma Ödeneğinden Yararlanma Koşulları

İşçinin kısa çalışma ödeneğinden yararlanabilmesi için;

- İşverenin kısa çalışma talebinin Kurumca uygun bulunması,
- Kısa çalışmanın başladığı tarihte, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununu n 50 nci maddesine göre işçilerin, çalışma süreleri ve işsizlik sigortası primi ödeme gün sayısı bakımından işsizlik ödeneğine hak kazanmış olması (Kısa çalışmanın başladığı tarihten önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış olanlardan son üç yıl içinde en az 600 gün süreyle işsizlik sigortası primi ödemiş olanlar),gerekmektedir.

Kısa Çalışma Ödeneği Süresi ve Miktarı

Günlük kısa çalışma ödeneğinin miktarı, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının % 150'sini geçmemek üzere, sigortalının son on iki aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının % 60'ıdır. Kısa çalışma ödeneği, 4447 sayılı Kanunun Ek 2 nci maddesine aykırı olmamak koşuluyla aynı Kanunun 50 nci maddesindeki esaslara göre ödenir.

Kısa çalışma ödeneğinin süresi üç ayı aşmamak üzere kısa çalışma süresi kadardır.

Kısa çalışma ödeneği, işyerinde uygulanan haftalık çalışma süresini tamamlayacak şekilde, çalışılmayan süreler için aylık olarak hesaplanır.

Kısa çalışma ödeneği, ekonomik gelişmelerin işyerinin faaliyetleri üzerine etkileri doğrultusunda uygunluk tespitinde belirtilen süreyi aşmamak kaydıyla fiilen gerçekleşen kısa çalışma süresi üzerinden verilir.

Zorlayıcı sebeplerle işyerinde kısa çalışma yapılması halinde, ödemeler 4857 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (III) numaralı bendinde ve 40 ıncı maddesinde öngörülen bir haftalık süreden sonra başlar.

Kısa çalışma ödeneğinden yararlanan işçi, işsizlik sigortasından yararlanmak için 4447 sayılı Kanunun 50 nci maddesinde öngörülen koşullar gerçekleşmeden işsiz kalırsa, kısa çalışma ödeneği aldığı süre düşüldükten sonra, daha önce hak ettiği işsizlik ödeneği süresini dolduruncaya kadar işsizlik ödeneğinden yararlanır.

Kısa çalışma ödeneği, işçinin kendisine, aylık olarak her ayın sonunda ödenir.

Kısa çalışma ödeneği nafaka borçları dışında haciz veya başkasına devir veya temlik edilemez.

İşverenin hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ödemeler, yasal faizi ile birlikte işverenden, işçinin kusurundan kaynaklanan fazla ödemeler ise yasal faizi ile birlikte işçiden tahsil edilir.